

Identificatie (emotionele ontwikkelingsfase 4)

Het ik-gevoel: ik kan, ik wil, ik droom - ik kan niet, ik durf niet, wat zullen ze zeggen

Evenwicht tussen zelf en de anderen

Afwisseling tussen zelf ondernemen en geremd zijn

- Afstandsbediening: je hebt verbinding met het kind/de jongere ook al ben je er niet
- Zelf laten doen / succeservaringen
- Uitleg bij het waarom van grenzen
- Veilige terugvalbasis

Leeftijd

3 – 7 jaar

Wat zijn mijn noden?

Zelf initiatief nemen en initiatief van anderen aanvaarden.

Identificatie met belangrijke andere (juf, begeleider, ouder ...), ook iets presteren.

Hoe kan je mij helpen?

- Geef me ruimte om succeservaringen op te doen, maar wees er voor mij.
- Bied mij zoveel mogelijk succeservaringen aan en geef er ook aandacht aan. Geef mij een zetje in de rug als ik dat nodig heb.
- Stimuleer gezamenlijke activiteiten en help mij om samen met anderen te werken/spelen
- (vb. groepswork).
- Spreek mij aan op mijn kunnen.
- Hanteer consequent de regels en afspraken en geef duidelijkheid over het waarom.
- Geef mij het goede voorbeeld. Ik heb nood aan een vertrouwenspersoon die ik als rolmodel kan aanschouwen.
- Geef me duidelijke grenzen, waarbinnen ik veilig kan experimenteren.
- Geef mij ruimte en kansen om moeilijke situaties zo vlug mogelijk op te lossen.
- Analyseer met mij (moeilijke) situaties en reflecteer er – eenvoudig – samen met mij over.

ALGEMEEN

- Bouw een vertrouwensrelatie op.

AFSTAND EN NABIJHEID

- Laat de leerling meer zelf doen (eerst voordoen en samen doen).
- Geef positieve feedback.
- Heb aandacht voor succeservaringen.
- Ondersteun bij problemen en conflicten.
- Herbenoem gedrag positief of buig het om naar aanvaardbaar gedrag.
- Voer individuele en groepsgesprekken.

STRUCTUUR EN GRENZEN

- Stel grenzen en bied een duidelijk kader: leg het waarom en hoe van regels uit en ook de consequenties voor later.
- Stel geen te strikte regels op, geef voldoende bewegingsvrijheid en ruimte tot onderhandelen.
- Herhaal de regels, benoem de grenzen en het waarom van gemaakte afspraken.
- Blijf regels herhalen, grenzen controleren en aanpassen.
- Dichte ondersteuning is niet meer nodig in gekende situaties.
- Ondersteun intensiever in ongekende/stressvolle situaties.
- Bied een houvast voor het dagelijkse leven: dag/weekschema van vakken en leerkrachten.

ACTIVITEITEN

- Zorg voor activiteiten die de leerling bevestigen in zijn eigenwaarde, die identiteit geven of versterken, die leiden tot succes en positieve bevestiging.
- Zorg voor regelmatig contact als houvast en dat de leerling kan terugvallen in stressvolle situaties.
- Geef positieve bevestiging op basis van eigen prestaties van de leerling.
- Ondersteun samen spelen.

COMMUNICATIE

- Help problemen oplossen, stuur bij problemen en conflicten.
- Praat over het conflict met de leerling:
 - Bevragen: beeld krijgen van de situatie en aandacht van de leerling verschuiven van emoties naar feiten
 - Benoemen: vertalen van wat er zich vanbinnen afspeelt zodat de leerling zicht krijgt op eigen emoties
 - Empathiseren: begrip en medeleven tonen om zo de band te versterken
 - Handelen: alternatieven aanreiken of helpen bedenken hoe dergelijke situaties in de toekomst kunnen aangepakt worden
- Heb aandacht voor dagelijkse, gewone gesprekken.
- Verwoord rustig wat er gebeurt of gaat gebeuren in een nieuwe situatie. Maak eventueel gebruik van visualisaties of andere vormen van ondersteunde communicatie.
- Ga met een leerling op zoek naar de dynamiek die achter een leugen zit, net zoals je met hem in gesprek gaat over een conflict.
- Stuur verwachtingen bij met de nodige zorg en ondersteuning vanuit een gelijkwaardige relatie met de leerling (niet vanuit irritatie ten opzichte van iemand die bewust opschept of zijn beperkte mogelijkheden bewust verzwijgt).
- Laat de leerling ondervinden wat haalbaar is en wat niet om hem zo gaandeweg te laten komen tot een realistischer zelfbeeld (ervaringsgericht leren).

BIJ PROBLEEMGEDRAG

- Bied grenzen, regels en houvast.
- Geef positieve bevestiging.
- Herhaal de regels regelmatig. Eén gesprek is geen garantie op blijvend inzicht bij de leerling.
- Pas verwachtingen aan om frustraties en irritaties te voorkomen.

- Wanneer de leerling vervalt in negatief gedrag: Doe terug meer zaken samen. Bied ondersteuning om zo het zelfvertrouwen, de veiligheid terug op te bouwen en tot meer initiatief te komen, meer zelf te doen en zelf oplossingen te bedenken.